Länsstyrelsen
Skåne

Skåne läns författningssamling

12FS 2018: 03
01-10:03
Utkom från trycket
den 31 januari 2018

Kungörelse om fastställande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Halen, ytvattentäkt i Olofströms kommun

beslutade den 25 januari 2018.

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att inrätta vattenskyddsområde för ytvattentäkten i Halen, Olofström.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom skyddsområdet.

Skyddsområdet berör Kristianstad och Bromölla kommuner.

Denna författning träder i kraft fredag den 2 februari.

Anneli Hulthén

Anna-Karin Rasmussen

ISSN 1402-2893
Utgivare Eva Fjelkner, Länsstyrelsen
Tryckt av Länsstyrelsen Skåne, 2018

Skyddsföreskrifter
Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad
skyddsområdeskarta. Dessa föreskrifter gäller omedelbart. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär och sekundär zon. I övrigt ska iakttas vad som gäller enligt miljöbalken (1998:808) med tillhörande förordningar.

1 § Vattentäktszon

Inom vattentäktszonen får endast vattentäktsverksamhet bedrivas.

Allt arbete inom vattentäktszonen ska ske med stor försiktighet.

2 § a) Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Hela skyddsområdet
All hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Förvaring utomhus ska ske regnskyddat.

Primär skyddszon
Hantering av mer än 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag gäller för;

- hantering i form av förvaring, fyllning och transport i samband med uppvärmning av byggnader samt
- användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.

All förvaring av petroleumprodukter för uppvärmning av hus och byggnader kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Uppställning av fordon avsett för transport av brandfarlig vätska är **förbjuden.**

Sekundär skyddszon
Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter och brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag gäller för;

- hantering i form av förvaring, fyllning och transport i samband med uppvärmning av byggnader samt
- användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.

Uppställning av fordon avsett för transport av brandfarlig vätska är **förbjuden.**

Upplysning: *I övrigt gäller särskilt att Naturvårdsverkets föreskrifter (2003:24 med ändring 2009:3) rörande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor ska efterlevas.*

ISSN 1402-2893 Utgivare Eva Fjelkner, Länsstyrelsen
Tryckt av Länsstyrelsen Skåne, 2018

b) Hantering av växtnäringsämnen samt djurhållning

Primär skyddszon
All yrkesmässig hantering av stallgödsel, handelsgödsel och ensilage med pressaft samt nyetablering av yrkesmässig verksamhet med hantering av växtnäringsämnen kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Djurhållning med mer än två djurenheter per fastighet kräver **anmälan till** den kommunala nämnden för miljöfrågor. Anmälan enligt dessa föreskrifter krävs inte om djurhållningen är tillståndsprövad eller anmäld enligt miljöbalken eller annan lagstiftning.

Kemisk behandling av ytvatten i fiskevårdande syfte är **förbjudet.** Undantag gäller för kalkning.

Nyetablering av fiskodling och skaldjursodling är **förbjudet**.

Sekundär skyddszon
All yrkesmässig hantering av stallgödsel, handelsgödsel och ensilage med pressaft samt nyetablering av yrkesmässig verksamhet med hantering av växtnäringsämnen kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Djurhållning med mer än tio djurenheter per fastighet kräver **anmälan till** den kommunala nämnden för miljöfrågor. Anmälan enligt dessa föreskrifter krävs inte om djurhållningen är tillståndsprövad eller anmäld enligt miljöbalken eller annan lagstiftning.

Kemisk behandling av ytvatten i fiskevårdande syfte är **förbjudet.** Undantag gäller för kalkning.

Nyetablering av fiskodling och skaldjursodling är **förbjudet**.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att för jordbruk och djurhållning ska iakttagas vad som gäller enligt Statens jordbruksverks förordning om miljöhänsyn i jordbruket (1998:915 med ändring 2015:250) samt Statens jordbruksverks föreskrifter (2004:62 med ändring 2013:40) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

c) Skogsbruk

Primär skyddszon
Upplag, som varar mer än tre månader, av bark, flis, spån, massaved, kubb och timmer är **förbjudna**.

Upplag som varar mindre än tre månader (en avverkningssäsong) kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Förvaring av virke för uppvärmning för husbehov är undantagen förbuds- respektive tillståndsplikt.

Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial är **förbjuden**.

Det är **förbjudet** att jord- och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Bevattning av timmerupplag är **förbjuden**.

För maskinell avverkning inom 20 meter från strandlinje krävs **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

En kopia av anmälan till skogsstyrelsen om avverkning inom den primära zonen ska lämnas till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon
Upplag, som varar mer än ett år, av bark, flis, spån, massaved, kubb och timmer är **förbjudna**.

Upplag som varar mer än tre månader upp till ett år, kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Upplag som varar mindre än tre månader kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Förvaring av virke för uppvärmning för husbehov är undantagen förbuds- respektive tillståndsplikt.

Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Det är **förbjudet** att jord- och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (1979:429 med ändring 2014:890) ska efterlevas.

d) Hantering av bekämpningsmedel

Primär skyddszon
All hantering av kemiska bekämpningsmedel är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon
All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

All hantering av bekämpningsmedel ska ske så att risk för förorening av yt- eller grundvatten ej föreligger.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Naturvårdsverkets föreskrifter (2014:425 och 2015:2) om hantering och spridning av kemiska bekämpningsmedel ska efterlevas i hela skyddsområdet.

e) Avledande av avloppsvatten

Hela skyddsområdet

Tvätt och renspolning av motorfordon, arbetsmaskiner och båtar på andra platser än för ändamålet avsedd anläggning med olje- eller bensinavskiljare, är **förbjuden**.

Primär skyddszon
Nyetablering av avloppsanläggningar med anslutning till vattenklosett är **förbjuden**. Undantag gäller anslutning till kommunala avloppsnätet.

Nyetablering av anläggningar för utsläpp och rening av dagvatten kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon
Nyetablering av avloppsanläggningar kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantaget tillståndsplikten är det som regleras i 13 § i förordningen (1998:899 med ändring 2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

f) Hantering av avfall

Hela skyddsområdet
Upplag av avfall eller snö från trafikerade ytor från områden utanför skyddszonen är **förbjudna**.

Förvaring av avfall utöver normala hushållsmängder kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (1998:899 med ändring 2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

g) Miljöfarlig verksamhet inklusive täktverksamhet

Hela skyddsområdet

All hantering av ämnen som är skadliga för yt- eller grundvattnet, till exempel impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter är **förbjuden**. Detta gäller om hanteringen inte är reglerad på annat sätt enligt dessa föreskrifter eller miljöbalken.

Undantag gäller för normalt hushållsbehov då hantering ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Större schaktningsarbeten, sprängning, pålning, spontning, borrningar eller liknande som kan påverka yt- eller grundvattnet kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Primär skyddszon
Nyetablering av miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- och grundvatten är **förbjuden**. Ändring av sådan verksamhet kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Det som regleras i 13 § i förordningen (1998:899 med ändring 2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är undantaget förbudet och tillståndsplikten.

Nyetablering av täktverksamhet och nya husbehovstäkter är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon
Nyetablering eller ändring av miljöfarlig verksamhet som är anmälnings-pliktig och innebär risk för påverkan av yt- eller grundvatten kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyetablering eller ändring av miljöfarlig verksamhet som inte omfattas av Miljöprövningsförordningen (2013:251) och innebär en risk för påverkan av yt- och grundvatten, kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyetablering av täktverksamhet är **förbjuden**.
Nya husbehovstäkter kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Upplysning: Miljöfarlig verksamhet med tillstånds- eller anmälningsplikt beskrivs och regleras närmare i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899 med ändringar 2013:262).

h) Väghållning

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är **förbjudna**.

Spridning av vägsalt kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag gäller för spridning av sand med saltinblandning på 2 % salt.

i) Energianläggningar och enskilda vattentäkter

Hela skyddsområdet
Ny brunn för dricksvattenförsörjning kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Brunnar för dricksvattenförsörjning ska vara utformade så att inträngning av ytvatten förhindras.

Brunnar för dricksvattenförsörjning och energianläggningar som är beständigt tagna ur bruk ska förseglas för att förhindra inträngning av ytvatten.

Energianläggningar som är beständigt tagna ur bruk ska **meddelas** den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Primär skyddszon
Nyanläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten är **förbjuden**.

Ändring av befintlig energianläggning kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon
Nyanläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten kräver **tillstånd** av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Ändring av befintlig energianläggning kräver **anmälan** till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

j) Transport av farligt gods

Hela skyddsområdet

Transport av farligt gods är **förbjuden** utom på särskilt anvisade leder.

Undantag gäller transporter av olja och andra kemiska produkter för fastigheternas normala nyttjande och underhåll.

3 § Trafik på vattenytor

Hela skyddsområdet

Diesel är **förbjuden** som drivmedel för framförande av motorfordon.

Efter en övergångsperiod omfattande två år efter att beslut om vattenskyddsområde träder i kraft, får endast alkylatbränsle användas i bensinmotorer.

Efter en övergångsperiod omfattande två år efter att beslut om vattenskyddsområde träder i kraft, **förbjuds** användning av 2-takts utombordsmotorer med förgasare.

Till 2-takts utombordsmotorer är endast biologiskt nedbrytbar miljöanpassad 2-taktsolja tillåten.

Påfyllning av bränsle får endast ske vid brygga eller annan fast angöringsplats.

Det är **förbjudet** att landa med sjöflygplan, helikopter eller liknande motorfordon.

Trafik med bensin- eller dieseldrivet fordon på isbelagd sjö är **förbjuden**.

Undantag gäller för räddningsfordon.

4 § Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp informationsskyltar om skyddsområde för vattentäkt enligt Naturvårdsverkets rekommendationer.

Definitioner
I dessa föreskrifter avses med:

- **brandfarlig vätska:** vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100° C enligt (MSBFS 2010:4) samt i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering av brandfarliga gaser och vätskor
- **djurenhet** (enligt jordbruksverket):

– en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder

- sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder
- tre övriga nöt, sex månader eller äldre
- tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder
- tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre
- en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder
- tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar
- 100 kaniner
- 100 värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre
- 200 unghöns upp till sexton veckors ålder
- 200 slaktkycklingar
- 100 kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder
- 15 strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu inklusive kycklingar upp till en veckas ålder
- tio får eller getter, sex månader eller äldre
- 40 lamm eller killingar upp till sex månaders ålder

- **hantering:** tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden, (14 kap. 2 § miljöbalken). Även spridning anses som en form av hantering.

- **primär skyddszon:** avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå *vattentäktszonen* med uttagsbrunnen.
- **sekundär skyddszon:** avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.
- **större schaktningsarbeten:** sänkning av markytan på utstakat område större än 100 kvadratmeter och för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa.
- **uppställning av fordon:** ett stillastående fordon med eller utan förare.

  Undantag för uppställning gäller om det:

- föranleds av trafikförhållande
- sker för att undvika fara, eller

- sker för av- och/eller påstigning eller av- och/eller pålastning av gods

- **vattentäktszon:** avgränsas kring råvattenintaget i sjön.
- **yrkesmässig hantering:** hantering som i sin omfattning överskrider ett enskilt hushålls normala nyttjande, till exempel även verksamheter inom idrottsplatser, gårdsplaner och parker.

Allmänna bestämmelser

Påföljd
Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyddsföreskrifterna döms till böter för förseelse mot områdesskydd enligt 29 kap. 2a § miljöbalken (1998:808).

Tillstånd och anmälan
Tillståndsansökningar och anmälningar enligt de här föreskrifterna prövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i respektive kommun. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan ska den göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid menas minst sex veckor. Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Samråd
Vid schaktnings-, sprängnings-, fyllnads-, muddrings- och dikningsarbeten som inte omfattas av bestämmelser i 11 kap. miljöbalken ska samråd hållas i god tid, minst tre veckor innan arbetet inleds, med vattentäktens huvudman.
För akuta åtgärder på ledningsnät krävs inte samråd. Kontakt ska dock tas med huvudmannen för vattentäkten.

Tillsyn
Tillsynen över verksamheter som bedrivs inom det aktuella vattenskyddsområdet utövas i Blekinge av den kommunala miljönämnden och i Skåne av Länsstyrelsen.

Hänsynsregler
De allmänna hänsynsreglerna i Miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). De har följande innebörd:
• Kunskapskravet innebär att du är skyldig att skaffa dig den kunskap som krävs för att veta hur din verksamhet påverkar människors hälsa och miljön, och hur du kan motverka negativ påverkan.
• Försiktighetsprincipen innebär att du är skyldig att vidta skyddsåtgärder och försiktighetsmått samt tåla de begränsningar av verksamheten som skäligen kan behövas när det finns risk för negativ påverkan på människors hälsa eller miljön. Du ska använda bästa möjliga teknik.

• Produktvalsprincipen innebär att du ska byta ut de kemiska produkter som innebär risker för människors hälsa och för miljön mot mindre farliga alternativ, om det finns sådana.
• Lokaliseringsprincipen innebär att platsen och lokalen där verksamheten ska bedrivas måste vara lämplig från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.
• Bevisbörderegeln innebär att du är skyldig att kunna visa att du följer miljöbalkens regler.

Beredskap
En beredskapsplan för sanering av akut föroreningsrisk ska upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts. Beredskapsplanen ska även innefatta dricksvattenförsörjningen vid nödsituation som behöver lösas med vattentankbilar.

Uppsättning av skyltar
För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (1971:948) tillstånd av väghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Anmälan om olyckshändelse
Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Ring 112 och anmäl.
Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning
Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan ha rätt till ersättning. Krav på ersättning eller inlösen av fastighet ska göras till Mark – och miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken. Talan ska väckas inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Dispensmöjligheter
Länsstyrelsen får bevilja dispens från förbud i föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Det framgår av 7 kap. 22 § miljöbalken (1998:808). Dispensen kan beviljas efter att huvudmannen för vattentäkten samt den kommunala nämnden för miljöfrågor har hörts. I beslut om dispens kan Länsstyrelsen föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)).

Ny lagstiftning
Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning
Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för förorening bör omedelbart anmäla detta till:

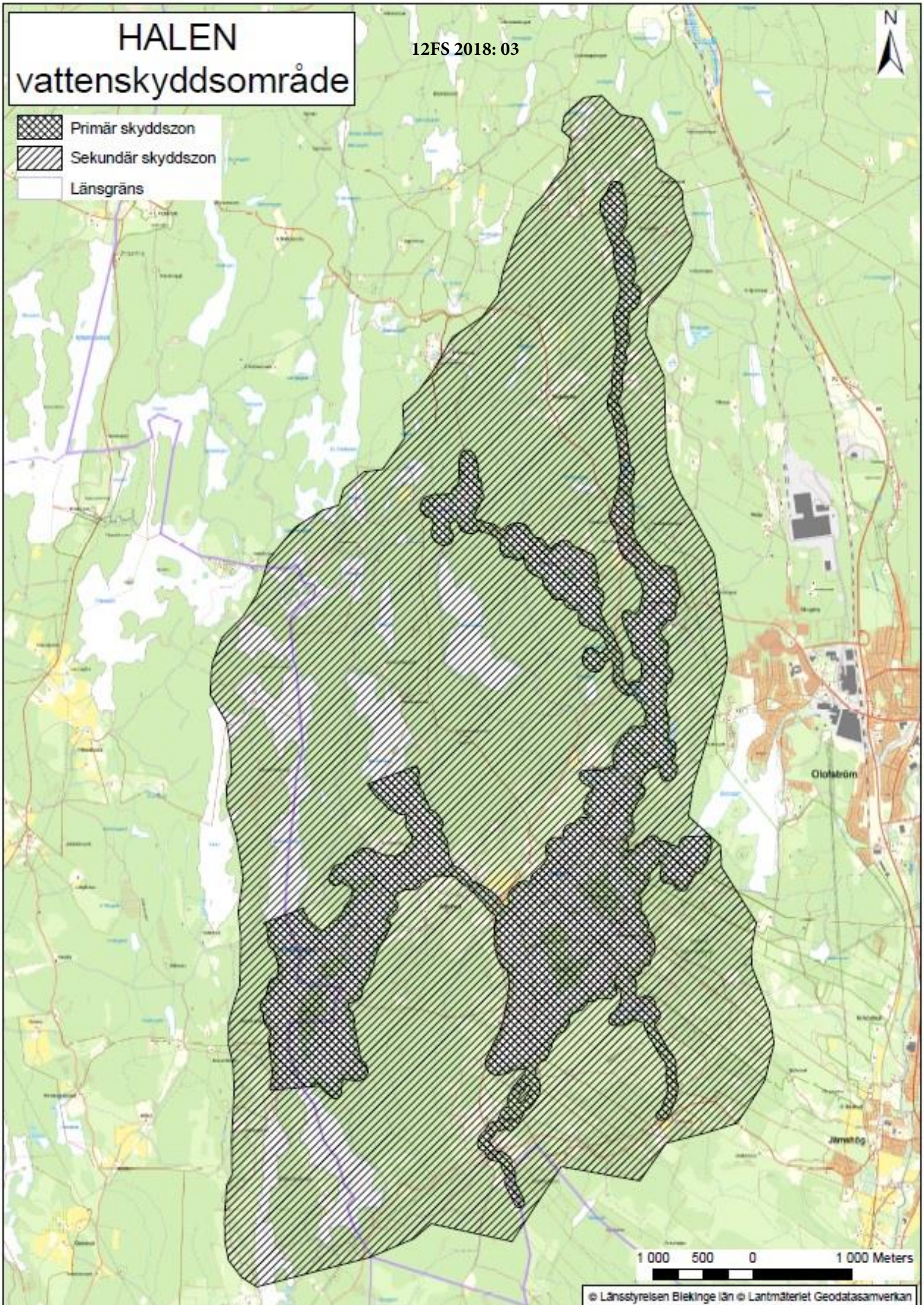
Räddningstjänst
Räddningstjänsten Västra Blekinge, telefon 0454-30 51 00 eller 112

Kommunal tillsynsmyndighet
Den kommunala nämnden för miljöfrågor, telefon 0456-81 60 00

Länsstyrelsen Skåne 010-224 10 00

VA-driftbolag
Skåne Blekinge Vattentjänst AB, telefon 010-211 97 00, efter kontorstid: 010-211 97 90

VA-huvudman
Olofströms Kraft AB, telefon 0454-98 000

HALEN
vattenskyddsområde
Primär skyddszon
Sekundär skyddszon
Länsgräns
N
Olofström
1 000 500 0 1 000 Meters
© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan